

Pràcticum III

Codi: 103003

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Patricio del Pino Bernadó

Correu electrònic: Patricio.DelPino@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Mariona Coll Molinos

Prerequisits

L'estudiant adquirirà el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions. Es recomana que tots els alumnes han d'estar vacunats segons indicacions UAB, de la mateixa manera que deuen de conèixer el codi de bones pràctiques.

És d'obligat compliment que l'estudiant obtingui el certificat (negatiu) de delictes de naturalesa sexual abans d'iniciar les pràctiques.

Haver assolit un bon nivell de coneixements als Pràcticums anteriors.

Objectius

L'assignatura Pràcticum III es cursa durant el primer semestre del tercer curs del Grau de Fisioteràpia, i forma part del grup de les assignatures de formació bàsica.

L'objectiu general de l'assignatura és veure a la pràctica conceptes ja estudiats en altres assignatures. Integrar tots els coneixements, habilitats, actituds i valors adquirits en totes les matèries, sota supervisió de fisioterapeutes qualificats, i on es desenvoluparan totes les competències professionals per una atenció de fisioteràpia eficaç mitjançant una assistència integral a pacients-usuaris.

Aquesta assignatura es complementa amb altres assignatures bàsiques i obligatòries com són Fisioteràpia en Neurologia I i II, Fisioteràpia bàsica de l'Aparell Locomotor, Tècniques Terapèutiques en Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor, Avaluació Instrumental de l'Aparell Locomotor, Fisioteràpia en Cardiologia i Respiratori, Fisioteràpia en Geriatria, i Pràcticum I i II. De la mateixa manera es complementa amb assignatures optatives de 3er curs com Fisioteràpia en Pediatria, Prevenció i Tractament de Fisioteràpia en Processos Vasculars, Prevenció i Tractament de Limfedema, i Prevenció i Tractament de les alteracions del Sòl Pelvià.

Constitueix, per tant, part de la base científica necessària i obligatòria per a la formació del graduat de fisioteràpia.

Competències

- Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons els criteris reconeguts i validats.
- Avaluar l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament en relació amb els objectius marcats.
- Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant oralment com per escrit, amb tots els usuaris del sistema sanitari, així com amb altres professionals.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics encaminats a la realització d'activitats dirigides a la promoció i manteniment de la salut.
- Demostrar sensibilitat cap a temes mediambientals.
- Desenvolupar activitats de planificació, gestió i control en les unitats assistencials on es faci atenció en fisioteràpia i la seva relació amb altres serveis sanitaris.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Determinar el diagnòstic de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment.
- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Dur a terme les intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
- Elaborar i emplenar de manera sistemàtica els registres de fisioteràpia
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Gestionar sistemes d'informació.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
- Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la cultura professional.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.
- Intervenir en els àmbits de promoció, prevenció, protecció i recuperació de la salut
- Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basats en l'evidència científica i fomentar activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.
- Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
- Proporcionar una atenció fisioterapèutica eficaç i oferir una assistència integral als pacients.
- Raonar amb sentit crític.
- Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat.
- Resoldre problemes.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions
- Tenir habilitat en les relacions interpersonals.
- Tenir iniciativa i esperit emprenedor.
- Treballar en equip.
- Treballar en equips professionals i cooperar de manera efectiva amb tot l'equip multidisciplinari.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els mecanismes de garantia de qualitat en els processos d'atenció fisioterapèutica dels serveis de fisioteràpia, on es realitzen les estades clíniques, utilitzant les eines de valoració apreses en altres matèries.
2. Analitzar i avaluar sistemes de gestió i control dels serveis generals de fisioteràpia.
3. Aplicar el codi deontològic de la professió.
4. Aplicar les normes, legals i professionals que conformen la pràctica de la fisioteràpia.
5. Aplicar protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència.
6. Avaluar els resultats i la seva relació amb els objectius marcats, a través de casos reals en les diferents especialitats clíniques.
7. Comunicar-se amb tots els membres de l'equip terapèutic.
8. Consensuar, si escau, els objectius amb l'equip multidisciplinari, per a la integració dels processos i la continuïtat assistencial.

9. Demostrar sensibilitat cap a temes mediambientals.
10. Derivar el pacient, quan escaigui, a un altre professional.
11. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
12. Dissenyar, ensenyar i aconsellar sobre els diferents mitjans de prevenció de les alteracions funcionals i específicament en relació amb la higiene postural, les situacions de pèrdua de mobilitat i les fases agudes àlgiques.
13. Dur a terme activitats de promoció, prevenció i protecció de la salut en els pacients assignats durant l'estada clínica.
14. Dur a terme els procediments adequats de valoració de fisioteràpia, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació i la possible repercussió funcional, en els pacients/usuaris que s'assignin a l'estudiant en l'estada clínica.
15. Dur a terme les intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
16. Establir els criteris generals i específics de l'aplicació del tractament.
17. Establir la hipòtesi diagnòstica de fisioteràpia.
18. Establir la periodicitat de la intervenció.
19. Establir prioritats de tractament en funció dels problemes detectats.
20. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
21. Gestionar sistemes d'informació.
22. Identificar signes i símptomes d'alteració de les funcions biològiques relacionades amb l'atenció de fisioteràpia.
23. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
24. Interpretar les prescripcions facultatives.
25. Mantenir informat al pacient del tractament que se li aplica, explicant-li les proves i maniobres que se li practiquen, la preparació que requereixen, i exhortar-lo que col·labori en tot moment.
26. Orientar les activitats i el mode d'actuació en relació amb els pacients/usuaris, del personal no sanitari i subaltern.
27. Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
28. Preparar l'entorn en el qual es durà a terme l'atenció de fisioteràpia perquè sigui confortable.
29. Preveure les necessitats de material i aparells.
30. Raonar amb sentit crític.
31. Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat.
32. Registrar de manera adequada i eficaç tots els passos seguits des de la recepció del pacient/usuari fins a l'informe d'alta de fisioteràpia, en funció de l'especialitat clínica.
33. Resoldre casos clínics, susceptibles de tractament fisioterapèutic en qualsevol de les especialitats clíniques.
34. Resoldre problemes.
35. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
36. Tenir habilitat en les relacions interpersonals.
37. Tenir iniciativa i esperit emprenedor.
38. Treballar en equip.
39. Utilitzar una comunicació efectiva adequada per facilitar la interacció entre el fisioterapeuta, el pacient i la seva família.

Continguts

L'alumne assistirà diàriament al centre que prèviament li hagi estat assignat. L'alumne estarà sota supervisió d'un fisioterapeuta "tutor" el qual li ensenyarà diferents tècniques de valoració i tractament depenent dels casos clínics. De la mateixa manera l'alumne realitzarà una part de la valoració i tractament del pacient.

El centres on es realitzaran les estades clíniques seran en els serveis de medicina física i rehabilitació dels centres sanitaris concertats amb la facultat.

Segons disponibilitat dels centres, durant les pràctiques de grau, l'alumne realitzarà les estades en diferents especialitats com traumatologia, neurologia i/o cardio-respiratori.

Els nom del coordinador assignatura, Pràcticums i responsables de centre son els següents:

PRACTICUM III

Patricio Del Pino coordinador assignatura Patricio.DelPino@uab.cat

---

Patrici Meixide responsable Hospital Parc Taulí

Eduard Badenas responsable Hospital Germans Tries i Pujol

Antonio GarciaTorrico responsable Hospital Sant Pau

Álex Ginés responsable Hospital Vall d'Hebron

Mariona Coll coordinadora Pràcticums

Les Places s'assignaran segons els procediments establerts per la facultat. Així doncs, l'alumne posarà en pràctica els diferents coneixements teòrics pràctics propis de la seva formació adquirits prèviament.

Mitjançant la realització del Pràcticum es pretén integrar tots els coneixements, habilitats, actituds i valors adquirits en totes les matèries, sota la tutela de fisioterapeutes qualificats, es desenvoluparan totes les competències professionals, capacitant per a una atenció de fisioteràpia eficaç, mitjançant una assistència integral als pacients/usuaris.

Metodologia

- Treball assistencial tutelats (70%=105h): L'alumne valorarà els pacients, farà el diagnòstic de fisioteràpia, confeccionarà un pla d'actuació, l'aplicarà i valorarà els resultats obtinguts.
- Sessions informatives (3%= 4,5h): S'informarà de com realitzar les diferents activitats formatives. Tutories de seguiment destinades a la resolució de dubtes sobre l'elaboració de l'informe d'estades clíniques.
- Redacció d'un treball (28%=40,5h): Confeccionar un informe de seguiment d'un o més pacients

Queda a criteri del coordinador/responsable d'assignatura el canvi de centre i/o especialitat, en el cas que l'estudiant no hagi passat pels tres grans blocs; (aparell locomotor, neurologia i cardio-respiratori)

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Teoria	3	0,12	30, 37
Tipus: Supervisades			

PRÀCTICUM AMB DIRECTRIUS (PRCUM)	105	4,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39
----------------------------------	-----	-----	---

Tipus: Autònomes

Elaboració de treballs, lectura d'articles e informes d'interès	42	1,68	3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 29, 30, 32, 33, 35, 39
---	----	------	--

Avaluació

La comissió del Pràcticum valorarà:

- Avaluació durant les practiques en el centre assistencial: Mitjançant l'informe presentat pel fisioterapeuta responsable de l'alumne, amb un pes global del 60%.
- Elaboració d'un informe de seguiment d'un dels pacients tractats: En aquest cas s'haurà de fer l'exposició d'un cas i resolució de situacions plantejades durant l'exposició, de caràcter teòric -pràctic i relacionat amb el contingut de l'informe realitzat. Pes global del 40%.

L'alumne es trobarà en condicions de superar l'assignatura sempre que obtingui una nota mínima de 5 en cadascuna de les parts de la qual es compona l'avaluació i de la nota final de l'assignatura.

L'alumne que no assisteixi a les pràctiques i/o no entregui el treball, tindrà la qualificació de no avaluable.

Les faltes d'assistència s'hauran de recuperar per poder superar l'assignatura.

Art 116.8. Quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació en l'acta es consignarà aquesta assignatura com a no avaluable

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació durant les pràctiques en el centre assistencial	60%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39
Registres narratius	40%	0	0	3, 6, 7, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 29, 30, 33

Bibliografia

CUTTER, N.C; KEVORKION, C.G. Manual de valoración muscular. Madrid: Mc Graw-Hill interamericana, 2000

DANIELS - WORTHINGHAM'S. Pruebas funcionales musculares. Madrid: Marban 6ª edición, 1999.

DAZA LESMES (1995). Test de movilidad articular y examen muscular de las extremidades. Bogotá: Ed. Médica Panamericana.

DIVERSOS AUTORS: Enciclopedia Médico-Quirúrgica de kinesiterapia y reeducación funcional; Tomos 1-2-3-4, París : Editions Techniques

DVORAK, J.; DVORAK, V. Medicina manual: Diagnóstico (vol. 1) Tratamiento (vol. 2). Ed. Scriba, 2º Edición. 1993

- HOPPENFIELD, S. Exploración física de la columna vertebral y extremidades. México: El Manual Moderno.1979
- KAPANDJI, I. A. Cuadernos de fisiología articular I, II y III.Barcelona: Ed. Masson,1973
- KENDALL. Músculos, pruebas y funciones. Ed. Jims, 1984
- RODRIGO, C. MIRALLES M. Biomecánica clínica del aparato locomotor. Barcelona: Masson, 1998
- TIXA,S. Atlas de anatomía palpatoria de cuello, tronco y extremidad superior. Investigación manual de superficie. Barcelona: Masson, 2000
- TIXA,S. Atlas de anatomía palpatoria de la extremidad inferior. Investigación manual de superficie. Barcelona: Masson,1999
- BUCHUP,K. Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Barcelona:Elsevier-Masson, 2007
- GALLEGO T. Bases Teóricas y Fundamentos de Fisioterapia. Ed Panamericana. Madrid .2007
- F.M.KALTENBORN. Fisioterapia manual columna. Madrid: Mc Graw-Hill Inteamericana, 2000
- F.M.KALTENBORN. Fisioterapia manual extremidades. Madrid: Mc Graw-Hill Inteamericana, 1999
- VILAR E, SUREDA, S. Fisioterapia del aparato locomotor. MacGraw-Hill Interamericana, Madrid, 2005
- KRUEGER, D. Psicología de la Rehabilitación. Ed. Herder, 1994.
- LLOR, B. Ciencias Psicosociales aplicadas a la Salud. Ed. Interamericana, 1998.
- MARTIN ZURRO, A.; CANO, J.F Atención Primaria. Conceptos, organización y práctica clínica. Barcelona: Doyma; 2003.
- PIEDROLA, G. [et al]. Medicina Preventiva y Salud Pública. Barcelona: Científicas y técnicas: Masson: SalvREICHEL H,PLOKE C.E. *Fisioterapia del aparato locomotor. Estructuras, funciones y medidas de actuación sobre las afecciones. Exploración y tratamiento de enfermedades ortopédicas.* Barcelona: Paidotribo, 2007.at; 1998.
- XHARDEZ, Y.: *Vademécum de Kinesioterapia.* Ed. El Ateneo. Barcelona. 2001
- MEDINA BERUBEN, ISAAC. Propedeútica de la clínica y diagnóstico físico. Ed. Manual Moderno, Edición 1ª, Año 1999, México.
- HSU STEPHEN I., LEE BURTON,W. STASIOR, DAVIDS. Medicina basada en la Evidencia (Massachusets General Hospital), Editorial: Librería Editorial Marbau, 1ª Ed, 1999, Madrid.
- VIEL, ERIC. Diagnóstico Fisioterápico: Concepción, Realización y Aplicación en la Práctica Libre y Hospitalaria.Editorial Masson-Salvat,1ª edición, Año 1999. Barcelona.
- GEDDA MICHEL. Décision Kinésithérapique, Ed. Masson. Paris 2001.